

Cijenjeni čitatelji,

U zadnje vrijeme, ako izuzmemo stalni rast cijena sirovine i gotovih proizvoda, iz hrvatske industrije goriva i maziva dolaze nam vrlo dobre vijesti. U okviru modernizacije INA Rafinerije nafte Rijeka i službeno su puštena u rad nova kemijska procesna postrojenja blagog hidrokrekiranja/hidrodesulfurizacije, proizvodnje vodika i izdvajanja sumpora, uz brojna pomoćna postrojenja. Također, odnedavno na benzinskim postojama prevladavaju visoko kvalitetna goriva s dodatkom aditiva za poboljšanje voznih svojstava koja doprinose povećanju snage i trajnosti motora, uz istodobno smanjenje potrošnje goriva. Od samih početaka industrije goriva, posebice maziva, aditivi su njihov neizostavan pratilac. Pri tome je njihova važnost bila posebno naglašena i prepoznata u području maziva, a u zadnje vrijeme počinje vrijediti i za goriva. Posljedica je to sve strožih tehničkih zahtjeva nastalih većinom zbog ekološkog zakonodavstva, ali i sve veće konkurencije na tržištu i upućenosti kupaca. Ipak, koliko god da aditivi i njihov optimalan izbor utječu na poboljšanje primjenskih svojstava, njihovo je djelovanje ograničeno temeljnom ili baznom sastavnicom. Zbog toga je i kod goriva i kod maziva koji su kompleksni proizvodi nužno postići dobru mješljivost/homogenost i primarna primjenska svojstva (na primjer, oktanski broj ili indeks viskoznosti) kod svih namješavajućih komponenti, a zatim odabirom vrste i koncentracije pojedinih aditiva postići najbolji omjer između kvalitete i cijene proizvoda. Zbog širenja palete aditiva, kao i temeljnih sastavnica koje mogu biti mineralne i obnovljive, prirodne i sintetske, formulacijsko inženjerstvo se izdvojilo u zasebnu i cijenjenu granu kemijskog inženjerstva.

Radovi koji su pred Vama u ovome broju, mogu se povezati s prethodnom tematikom. U radu T. Adžamić et al. raspravlja se mogućnost poboljšanja oktanskog broja motornih benzina procesom izomerizacije, dok se u radu M. Fabulić Ruszkowski uspoređuju fizikalno-kemijska svojstva sirovih nafta koja se izravno odražavaju na kvalitetu proizvoda, ali i na toplinsku bilancu, svojstva katalizatora i koroziju proizvodnih postrojenja. Preostala dva rada, autora O. Kovač, M. Dugić et al., bave se ispitivanjem i praćenjem mazivih ulja u primjeni, gdje je naglašena važna uloga aditiva, već prema posebnostima pojedinih primjena.

Prije nego Vas prepustim čitanju, skrećem Vam pažnju i na prvu obavijest za održavanje 44. međunarodnog stručno-znanstvenog simpozija MAZIVA 2011 u Poreču, dana 20. i 21. listopada 2011., kao i na privlačnu temu okruglog stola koji će se održati u okviru Simpozija: Status proizvođača maziva iz regije prije i nakon ulaska u EU (www.goma.hr).

Ante Jukić,
glavni urednik